

FRÅGOR OCH SVAR OM KLINTE & KALKEN

Q: Varför vill SMA bryta kalksten i Klinte?

A: Gotländsk kalksten är unik i Sverige. Den är så ren och av sådan kvalitet som till exempel stål- och pappersindustri behöver för att kunna tillverka sina produkter. Kalk används också i mycket miljöarbete, till exempel för att rena vatten och rökgaser.

Q: Finns det inget bättre stället att bryta på än just i Klinte?

A: Vi har tittat på flera olika platser runt om på ön, och kommit fram till att Klinte blir bäst med hänsyn taget till miljö och kostnader. Att det är så nära till hamnen gör exempelvis att vi slipper långa transporter och alla de utsläpp som det innebär.

Q: SMA har fått kritik för bristande information och dialog kring planerna för Klintebys. Vad säger ni om det?

A: Den kritiken är rättvis. Vi har varit för dåliga på att berätta vad vi vill göra i Klinte och hur den fortsatta processen ser ut. Men från och med nu ska vi försöka bli bättre, öppnare och tydligare.

Q: Hur många jobb kommer skapas om SMA får tillstånd att utöka brytningen?

A: Idag arbetar en handfull personer i verksamheten. Får vi tillstånd att utöka verksamheten tror vi att ungefär 30 personer kommer att vara sysselsatta i Klinte. Sen hoppas vi att vi ska bidra till att det skapas ett och annat jobb utanför verksamheten, exempelvis genom att vi handlar i affärerna, tankar på macken och åker till verkstaden.

Q: SMA tjänar mycket pengar på kalkbrytningen. På vilket sätt gynnas Klintetrakten av brytningen?

A: SMA vill gärna vara med och bidra till den fortsatta utvecklingen av Klintetrakten. Vi vill inleda en dialog med föreningslivet i Klinte om hur. Det skulle

till exempel kunna handla om att stötta den lokala idrotten eller andra ändamål som Klinteborna tycker är viktiga.

Vi vill också gärna inleda en dialog med näringslivet om olika typer av samarbeten, gemensamma investeringar, praktikplatser eller liknande. Och så hoppas vi såklart att vår närvaro ska bli ett litet bidrag till ännu mer liv och rörelse i samhället.

Q: Är SMA endast i Klinte för att ta all kalksten och sen åka härifrån när stenen är slut?

A: Absolut inte. Vi söker tillstånd för att få arbeta vid Klintebys i minst 30 år framåt. Och efter det ska vi se till området där vi tagit sten görs i ordning på ett bra sätt så att naturen kan ta det tillbaka.

Q: Vi har förstått att trafiken kommer att öka väldigt mycket, och att det kommer att köras lastbilar både på helger, kvällar och hela sommaren. Stämmer det?

A: Idag har vi 3-4 körningar per timme fram och tillbaka till hamnen, men inte alla dagar och veckor. Med utökat tillstånd kommer vi måndag-fredag ha 6-7 körningar i timmen fram och tillbaka till hamnen, och under fler timmar per dag än idag. Det innebär att den totala trafiken på vägen mellan Klinte och hamnen ökar med mellan 10 och 20 procent.

På lördagar och söndagar kommer vi sällan ha några körningar alls. Under sommaren när många i närområdet är lediga kommer vi inte att köra på kvällstid.

Q: Husen i Klinte ligger nära vägen, och vägaren ner till hamnen är smal. Vad säger ni till dem som är oroliga för buller och olyckor?

A: Vi förstår oron. Vi önskar också att vägen till hamnen inte passerade ett enda hus. Men vi kommer vara stenhårda mot våra chaufförer att de ska köra försiktigt och hålla hastighetsgränserna. Vi kommer också planera körningarna så att vi undviker att lastbilarna möts inne i Klinte.

Vi hoppas också att Trafikverket ser över möjligheterna att bygga om korsningen nedanför Bönders backe, så att våra bilar inte har stopplikt när de kommer från backen. Då skulle vi slippa så många start och stopp i korsningen, och de ljud som det alstrar.

Q: Kan inte transporterna köras någon annan väg än genom Klinte?

A: Vi har analyserat möjligheten till två alternativa vägdragningar, dels att anlägga en väg på åkrarna bakom Foodmark bort till väg 141, dels att köra runt Klinteberget. Vi har också tittat på möjligheten att anlägga ett transportband till hamnen.

Men dels äger vi inte marken, och dels är vår bedömning att alla de här alternativen är sämre. Kör vi runt Klinteberget måste exempelvis vägen gå genom orörd och skyddsvärd natur. En väg bakom Foodmark skulle behöva gå genom ett område som är planlagt för bostäder. Och ett transportband skulle både bullra konstant och bli ett fullt inslag i landskapet.

Q: Kan ni inte bryta mindre sten, så att det blir färre transporter?

A: Gotland är den enda platsen i Sverige med stor tillgång på sten som har den kemiskt rena sammansättning som exempelvis stålindustrin behöver. Så om vi bryter mindre sten måste vi istället importera sten till Sverige från andra länder, till exempel Spanien och Kanada, med alla de transporter som det innebär.

Q: Idag får bara 375 000 ton gods skeppas ut per år från Klintehamn. Hur ska SMA då kunna skeppa ut 900 000 ton kalksten per år?

A: Eftersom region Gotland beslutat att Klintehamn ska vara godshamn för södra Gotland hoppas vi att utskeppningstillståndet ska utökas. I annat får vi titta på möjligheten att också skeppa ut via andra hamnar, till exempel vår egen hamn i Bunge. Det vore dock väldigt olyckligt, med flera mil långa transporter och den miljöpåverkan det innebär.

Q: Finns det risk för att husen i närheten av brottet skadas av vibrationer från sprängningar och transporter?

A: Resultaten av de vibrationsmätningar vi hittills genomfört ligger en bra bit under de nationella gränsvärden som finns framtagna (www.sis.se/standarder). Gränsvärdena är satta så att skador inte ska uppstå på byggnader som ligger i närheten.

Q: Många av de boende i närheten av brottet har egna brunnar. Ska de vara oroliga för att deras vatten försvinner?

A: De ska inte vara oroliga. Dels har de geologiska experter som hjälpt oss att utreda det här kommit fram till att det 20-tal enskilda brunnar som finns i närheten inte kommer att påverkas. Dels kommer vi att under brytningens gång göra årliga mätningar av vattennivåer och vattenkvalitet i brunnar i närområdet.

Q: Men om vattnet ändå försvinner – vad gör ni då?

A: Om vattnet försvinner i en brunn i närheten av brottet kommer vi bistå med att utreda vad det kan bero på. Om det visar sig att det med stor sannolikhet beror på vår verksamhet, kommer vi självklart att göra vad vi kan för att avhjälpa problemet, både ekonomiskt och praktiskt.

Q: Kommer det damma från brottet, transporterna och hamnen?

A: De som bor i närheten ska inte behöva märka av något damm. När det är torrt kan det damma nere i brottet, men dammet kommer inte sprida sig så långt på grund av skogen runt omkring. Vi kommer precis som vi gör idag minimera dammet genom att blöta all sten innan den krossas, bevattna vägar och arbetsytor i brottet, och köra täckta transporter när det behövs.

Q: Husen i närheten av brottet riskerar att förlora i värde. Kommer SMA kompensera fastighetsägarna för det?

A: Vi tror att den största risken för fastighetsvärdena är brist på jobb och utvecklingsmöjligheter. Genom att vara med och utveckla bygden hoppas vi att fler ska vilja bo och köpa hus i Klintetrakten.

Q: Hur kommer ljudnivån att förändras? Kommer det att vara stor skillnad från hur det låter i dag?

A: Vi hoppas att det kan låta mindre än idag. Eftersom vi kommer bryta djupare än idag kommer våra maskiner stå längre från markytan. Vi kommer också bygga vallar av stenkross nere i brottet, för att ytterligare skärma av ljudet från maskinerna.

Q: Vad kommer att hända med Stormyr?

A: Stormyr blir kvar. Vi kommer inte bryta vid myren, och inte heller i de områden som vattnet i myren rinner in ifrån.

Q: Varför säger ni att SMA Mineral är ett svenskt familjeföretag? Ni ägs ju av ett bolag i Holland?

A: Vår vd Daniel Juvél, som bor i Persberg i Värmland, äger 100 procent av aktierna i SMA Mineral. Daniel äger också 100 procent av det ägarbolag vi har i Holland, liksom alla dotterbolag i de länder där vi bedriver verksamhet. Alla bolag och alla anställda betalar skatter och avgifter i det land som verksamheten bedrivs, på såväl vinster som löner.

Att SMA Minerals ägarbolag har sitt juridiska säte i Holland beror framför allt på att det där är enklare att hitta finansiering för internationell verksamhet än i Sverige. Att vi har två holländska medborgare som styrelseledamöter i ägarbolaget beror på att holländsk lagstiftning kräver det. Dessa två ledamöter äger inga aktier utan är bara medarbetare på ett företag i Amsterdam som hjälper oss med ekonomisk administration och förvaltning.